

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τρίτο τμήμα)

της 14ης Φεβρουαρίου 2008*

Στην υπόθεση C-244/06,

με αντικείμενο αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 234 ΕΚ, που υπέβαλε το Landgericht Koblenz (Γερμανία) με απόφαση της 25ης Απριλίου 2006, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 31 Μαΐου 2006, στο πλαίσιο της δίκης

Dynamic Medien Vertriebs GmbH

κατά

Avides Media AG,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τρίτο τμήμα),

συγκείμενο από τους Α. Rosas (εισηγητής), πρόεδρο τμήματος, U. Löhmus, J. Klučka, Α. Ο' Caoimh και Ρ. Lindh, δικαστές,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

γενικός εισαγγελέας: P. Mengozzi
γραμματέας: J. Swedenborg, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 2ας Μαΐου 2007,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

- η Dynamic Medien Vertriebs GmbH, εκπροσωπούμενη από τους W. Konrad και F. Weber, Rechtsanwälte,
- η Avides Media AG, εκπροσωπούμενη από τον C. Grau, Rechtsanwalt,
- η Γερμανική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους M. Lumma και C. Blaschke καθώς και από τη C. Schulze-Bahr,
- η Ιρλανδία, εκπροσωπούμενη από τον D. O'Hagan, επικουρούμενο από τον P. McGarry, BL,
- η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου, εκπροσωπούμενη από τη V. Jackson, επικουρούμενη από τον M. Hoskins, barrister,

— η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τον B. Schima,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 13ης Σεπτεμβρίου 2007,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Η αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία των άρθρων 28 ΕΚ και 30 ΕΚ, καθώς και της οδηγίας 2000/31/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 2000, για ορισμένες νομικές πτυχές των υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας, ιδίως του ηλεκτρονικού εμπορίου, στην εσωτερική αγορά («οδηγία για το ηλεκτρονικό εμπόριο») (ΕΕ L 178, σ. 1).

- 2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο διαφοράς μεταξύ της Dynamic Medien Vertriebs GmbH (στο εξής: Dynamic Medien) και της Avides Media AG (στο εξής: Avides Media), δύο εταιριών γερμανικού δικαίου, σχετικά με την πώληση από τη δεύτερη, στη Γερμανία και δι' αλληλογραφίας μέσω Διαδικτύου, συσκευών για την αποθήκευση εικόνας προερχόμενων από το Ηνωμένο Βασίλειο, οι οποίες δεν είχαν υποβληθεί από ανώτερη περιφερειακή αρχή ή εθνικό οργανισμό εθελούσιου αυτοελέγχου (στο εξής: αρμόδια εθνική αρχή) σε έλεγχο ή κατάταξη για σκοπούς προστασίας των ανηλίκων και δεν έφεραν ένδειξη, προερχόμενη από την αρχή ή τον οργανισμό αυτόν, σχετική με την ηλικία από της οποίας επιτρέπεται η παρακολούθηση των συσκευών αυτών.

Το νομικό πλαίσιο

Η κοινοτική νομοθεσία

- 3 Σύμφωνα με το άρθρο της 1, παράγραφος 1, η οδηγία 2000/31 έχει ως στόχο να συμβάλλει στην ομαλή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, εξασφαλίζοντας την ελεύθερη κυκλοφορία των υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας μεταξύ των κρατών μελών.
- 4 Το άρθρο 2, στοιχείο η', της εν λόγω οδηγίας ορίζει την έννοια του «συντονισμένου τομέα» ως «τις προϋποθέσεις που ισχύουν στα νομικά συστήματα των κρατών μελών προκειμένου για φορείς παροχής υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας ή υπηρεσίες της κοινωνίας της πληροφορίας, ανεξαρτήτως εάν πρόκειται για γενικές διατάξεις ή για διατάξεις σχεδιασμένες ειδικά για τον τομέα αυτό».
- 5 Με το ως άνω άρθρο 2, στοιχείο η', περίπτωση ii, διευκρινίζεται ότι ο συντονισμένος τομέας δεν καλύπτει απαιτήσεις που σχετίζονται με τα ίδια τα αγαθά και που αφορούν την παράδοση αγαθών. Όσον αφορά τις απαιτήσεις που σχετίζονται με τα αγαθά, η εικοστή πρώτη αιτιολογική σκέψη της οδηγίας 2000/31 αναφέρει τους κανόνες που αφορούν την ασφάλεια, τις υποχρεώσεις επισήμανσης και την ευθύνη για τα προϊόντα.
- 6 Το άρθρο 3, παράγραφος 2, της ίδιας οδηγίας ορίζει ότι τα κράτη μέλη δεν μπορούν, για λόγους που αφορούν τον συντονισμένο τομέα, να περιορίζουν την ελεύθερη κυκλοφορία των υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας οι οποίες προέρχονται από άλλο κράτος μέλος. Ωστόσο, η παράγραφος 4 του εν λόγω άρθρου 3 προβλέπει ότι, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, τα κράτη μέλη μπορούν να λαμβάνουν, σε σχέση με

συγκεκριμένη υπηρεσία της κοινωνίας της πληροφορίας, μέτρα που είναι αναγκαία για λόγους όπως η δημόσια τάξη, και ιδίως η προστασία των ανηλίκων, καθώς και η προστασία της δημόσιας υγείας και της υγείας των καταναλωτών.

- 7 Η οδηγία 97/7/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 1997, για την προστασία των καταναλωτών κατά τις εξ αποστάσεως συμβάσεις (ΕΕ L 144, σ. 19), έχει ως αντικείμενο, σύμφωνα με το άρθρο της 1, την προσέγγιση των διατάξεων των κρατών μελών, οι οποίες αφορούν τέτοιου είδους συμβάσεις μεταξύ των καταναλωτών και των προμηθευτών.

Η εθνική νομοθεσία

- 8 Το άρθρο 1, παράγραφος 4, του νόμου περί προστασίας των ανηλίκων (Jugendschutzgesetz), της 23ης Ιουλίου 2002 (BGBl. 2002 I, σ. 2730), ορίζει την πώληση δι' αλληλογραφίας ως «κάθε πράξη εξ επαχθούς αιτίας που πραγματοποιείται μέσω παραγγελίας και αποστολής εμπορεύματος ταχυδρομικώς ή ηλεκτρονικώς χωρίς προσωπική επαφή μεταξύ του αποστέλλοντος και του αποκτώντος και χωρίς να παρέχεται εγγύηση, μέσω τεχνικών ή άλλων μεθόδων, ότι τα αποστελλόμενα δεν θα διατεθούν σε παιδιά ή εφήβους».
- 9 Το άρθρο 12, παράγραφος 1, του νόμου περί προστασίας των ανηλίκων προβλέπει ότι η δημόσια πρόσβαση των παιδιών και των εφήβων σε εγγεγραμμένες βιντεοκασέτες και λοιπές συσκευές για την αποθήκευση δεδομένων προς αναμετάδοση, με περιεχόμενο ταινίες ή παιχνίδια επί οθόνης (συσκευές για την αποθήκευση εικόνας), επιτρέπεται μόνον αν τα προγράμματα αυτά έχουν κριθεί κατάλληλα για την ηλικιακή τους ομάδα και φέρουν σχετική ένδειξη από την ανώτατη αρχή του ομόσπονδου κράτους

ή από οργανισμό εθελούσιου αυτοελέγχου, στο πλαίσιο της διαδικασίας του άρθρου 14, παράγραφος 6, του ίδιου νόμου, ή αν πρόκειται για ενημερωτικό, εκπαιδευτικό ή επιμορφωτικό πρόγραμμα που φέρει από τον πωλητή την ένδειξη «ενημερωτικό» ή «εκπαιδευτικό πρόγραμμα».

10 Η παράγραφος 3 του ως άνω άρθρου 12 ορίζει ότι «οι συσκευές για την αποθήκευση εικόνας που δεν φέρουν ένδειξη ή φέρουν την ένδειξη “ακατάλληλο για ανηλίκους” κατά την έννοια του άρθρου 14, παράγραφος 2, από την ανώτατη αρχή του ομόσπονδου κράτους ή από οργανισμό εθελούσιου αυτοελέγχου στο πλαίσιο της διαδικασίας του άρθρου 14, παράγραφος 6, ή από τον πωλητή, κατά την έννοια του άρθρου 14, παράγραφος 7, δεν μπορούν

1. να προσφέρονται, να εκχωρούνται ή να διατίθενται με οποιονδήποτε άλλο τρόπο σε παιδί ή έφηβο,
2. να προσφέρονται ή να εκχωρούνται στο λιανικό εμπόριο εκτός των καταστημάτων, σε περίπτερα ή άλλα σημεία πωλήσεως στα οποία οι πελάτες δεν εισέρχονται συνήθως, ή δι' αλληλογραφίας».

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

11 Η Avides Media πωλεί δι' αλληλογραφίας, μέσω της ιστοσελίδας της στο Διαδίκτυο, καθώς και μέσω μιας πλατφόρμας ηλεκτρονικού εμπορίου, συσκευές για την αποθήκευση οπτικοακουστικών δεδομένων.

- 12 Η διαφορά της κύριας δίκης αφορά την εισαγωγή, εκ μέρους την εταιρίας αυτής από το Ηνωμένο Βασίλειο προς τη Γερμανία, ιαπωνικών κινουμένων σχεδίων με την ονομασία «animes» σε μορφή ψηφιακού οπτικού δίσκου (DVD) ή βιντεοκασέτας. Πριν την εισαγωγή τους, τα εν λόγω κινούμενα σχέδια υποβλήθηκαν σε έλεγχο από την British Board of Film Classification (βρετανική επιτροπή κατατάξεως ταινιών, στο εξής: BBFC). Η τελευταία εξέτασε, κατ' εφαρμογή των διατάξεων που ισχύουν στο Ηνωμένο Βασίλειο για την προστασία των ανηλίκων, σε ποιο κοινό απευθύνονται αυτές οι συσκευές για την αποθήκευση εικόνας και τις κατέταξε στην κατηγορία «ακατάλληλες για ανηλίκους κάτω των 15 ετών». Οι εν λόγω συσκευές φέρουν αυτοκόλλητο της BBFC με την ένδειξη ότι είναι κατάλληλα για εφήβους 15 ετών και άνω.
- 13 Η Dynamic Medien, ανταγωνίστρια της Avides Media, κίνησε διαδικασία ασφαλιστικών μέτρων ενώπιον του Landgericht Koblenz, με αίτημα να απαγορευθεί στη δεύτερη η πώληση δι' αλληλογραφίας τέτοιων συσκευών. Υποστήριξε ότι ο νόμος περί προστασίας των ανηλίκων απαγορεύει την πώληση δι' αλληλογραφίας συσκευών για την αποθήκευση εικόνας που δεν έχουν ελεγχθεί στη Γερμανία, κατ' εφαρμογή του νόμου αυτού, και δεν φέρουν ένδειξη σχετική με την ηλικία από της οποίας επιτρέπεται η παρακολούθησή τους, σύμφωνα με απόφαση κατατάξεως που εκδίδει ανώτερη περιφερειακή αρχή ή εθνικός οργανισμός αυτοελέγχου (στο εξής: αρμόδια αρχή).
- 14 Με απόφαση της 8ης Ιουνίου 2004, το ως άνω δικαστήριο έκρινε ότι η πώληση δι' αλληλογραφίας συσκευών για την αποθήκευση εικόνας που φέρουν μόνον ένδειξη ορίου ηλικίας προερχόμενη από την BBFC είναι αντίθετη προς τις διατάξεις του νόμου περί προστασίας των ανηλίκων και συνιστά συμπεριφορά αντίθετη προς τους κανόνες του ανταγωνισμού. Στις 21 Δεκεμβρίου 2004, το Oberlandesgericht Koblenz, αποφαινόμενο κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων, επικύρωσε την απόφαση αυτή.
- 15 Το Landgericht Koblenz, το οποίο επιλήφθηκε της ουσίας της διαφοράς, έχοντας αμφιβολίες ως προς το αν η απαγόρευση που προβλέπει ο νόμος περί προστασίας των ανηλίκων είναι σύμφωνη με τις διατάξεις τόσο του άρθρου 28 ΕΚ όσο και της οδηγίας 2000/31, αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία και να θέσει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

- «[1]] Αντιβαίνει προς την αρχή της ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων υπό την έννοια του άρθρου 28 ΕΚ γερμανική διάταξη η οποία απαγορεύει την πώληση δι' αλληλογραφίας συσκευών για την αποθήκευση εικόνας (DVD, βιντεοκασετών), οι οποίες δεν φέρουν καμία ένδειξη ότι υποβλήθηκαν σε γερμανικό έλεγχο ως προς το αν είναι κατάλληλες για ανηλίκους;
- [2]] Ειδικότερα: συνιστά η απαγόρευση της πωλήσεως δι' αλληλογραφίας συσκευών για την αποθήκευση εικόνας μέτρο ισοδύναμου αποτελέσματος υπό την έννοια του άρθρου 28 ΕΚ;
- [3]] Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως: είναι η απαγόρευση αυτή δικαιολογημένη κατά το άρθρο 30 ΕΚ, λαμβανομένης υπόψη της οδηγίας [2000/31], ακόμη και εάν η συσκευή για την αποθήκευση εικόνας υποβλήθηκε σε έλεγχο ως προς το αν είναι κατάλληλη για ανηλίκους από άλλο κράτος μέλος [...] και φέρει αντίστοιχη ένδειξη, ή ο έλεγχος αυτός από άλλο κράτος μέλος [...] συνιστά ηπιότερο μέσον υπό την έννοια της εν λόγω διατάξεως;»

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

Προκαταρκτικές παρατηρήσεις

- 16 Με τα ερωτήματά του, τα οποία πρέπει να εξεταστούν από κοινού, το αιτούν δικαστήριο ερωτά αν αντιβαίνει προς την αρχή της ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων υπό την έννοια των άρθρων 28 ΕΚ και 30 ΕΚ, το τελευταίο σε συνδυασμό, ενδεχομένως, προς τις διατάξεις της οδηγίας 2000/31, εθνική διάταξη όπως η επίδικη, η οποία απαγορεύει την πώληση και την εκχώρηση δι' αλληλογραφίας

συσκευών για την αποθήκευση εικόνας (DVD, βιντεοκασετών), οι οποίες δεν έχουν υποβληθεί από την αρμόδια αρχή σε έλεγχο και σε κατάταξη για λόγους προστασίας των ανηλίκων και δεν φέρουν ένδειξη της αρχής αυτής σχετική με την ηλικία από της οποίας επιτρέπεται η παρακολούθησή τους.

- 17 Όσον αφορά το εθνικό νομικό πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται η αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως, η Γερμανική Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι η απαγόρευση της πωλήσεως δι' αλληλογραφίας μη ελεγμένων συσκευών για την αποθήκευση εικόνας δεν είναι απόλυτη. Στην πραγματικότητα, τέτοιου είδους πωλήσεις είναι σύμφωνες με το εθνικό δίκαιο, εφόσον υπάρχει εγγύηση ότι η παραγγελία πραγματοποιήθηκε από ενήλικο και ότι η παράδοση του σχετικού προϊόντος σε παιδιά ή εφήβους εμποδίζεται κατά τρόπο αποτελεσματικό.
- 18 Στο πλαίσιο αυτό, τίθεται το ζήτημα του ορισμού, στο πλαίσιο της εθνικής έννομης τάξεως, της έννοιας της πωλήσεως δι' αλληλογραφίας. Πράγματι, από τον φάκελο της υποθέσεως προκύπτει ότι η έννοια αυτή ορίζεται στο άρθρο 1, παράγραφος 4, του νόμου περί προστασίας των ανηλίκων ως «κάθε πράξη εξ επαχθούς αιτίας που πραγματοποιείται μέσω παραγγελίας και αποστολής εμπορεύματος ταχυδρομικής ή ηλεκτρονικώς χωρίς προσωπική επαφή μεταξύ του αποστέλλοντος και του αποκτώντος και χωρίς να παρέχεται εγγύηση, μέσω τεχνικών ή άλλων μεθόδων, ότι τα αποστελλόμενα δεν θα διατεθούν σε παιδιά ή εφήβους».
- 19 Ωστόσο, δεν απόκειται στο Δικαστήριο να αποφαινεται στο πλαίσιο της διαδικασίας εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως επί της ερμηνείας των εθνικών διατάξεων, ούτε να κρίνει αν η ερμηνεία τους από το αιτούν δικαστήριο είναι ορθή (βλ., σχετικώς, απόφαση της 3ης Οκτωβρίου 2000, C-58/98, Corsten, Συλλογή 2000, σ. I-7919, σκέψη 24). Πράγματι, έργο του Δικαστηρίου είναι να λαμβάνει υπόψη, στο πλαίσιο της κατανομής αρμοδιοτήτων μεταξύ των κοινοτικών και των εθνικών δικαστηρίων, το πραγματικό και νομοθετικό πλαίσιο εντός του οποίου εντάσσονται τα προδικαστικά ερωτήματα, όπως το εξειδικεύει η απόφαση περί παραπομπής (βλ. απόφαση της 25ης Οκτωβρίου 2001, C-475/99, Ambulanz Glöckner, Συλλογή 2001, σ. I-8089, σκέψη 10, της 2ας Ιουνίου 2005, C-136/03, Dörr και Ünal, Συλλογή 2005, σ. I-4759, σκέψη 46, καθώς και της 22ας Ιουνίου 2006, C-419/04, Conseil général de la Vienne, Συλλογή 2006, σ. I-5645, σκέψη 24).

- 20 Υπ' αυτές τις συνθήκες, πρέπει να δοθεί στην αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως απάντηση, λαμβάνοντας ως δεδομένη τη βάση επί της οποίας στηρίζεται το αιτούν δικαστήριο, ότι η επίδικη στην κύρια δίκη νομοθεσία απαγορεύει κάθε πώληση δι' αλληλογραφίας συσκευών για την αποθήκευση εικόνας που δεν έχουν υποβληθεί από την αρμόδια αρχή σε έλεγχο και κατάταξη για λόγους προστασίας των ανηλίκων και δεν φέρουν ένδειξη της αρχής αυτής σχετική με την ηλικία από την οποία επιτρέπεται η παρακολούθησή τους.
- 21 Επιπλέον, πρέπει να επισημανθεί ότι, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου της υποθέσεως, η επίδικη στην κύρια δίκη νομοθεσία εφαρμόζεται όχι μόνο στους προμηθευτές που είναι εγκατεστημένοι στο έδαφος της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, αλλά και σε όσους έχουν την έδρα τους σε άλλα κράτη μέλη.
- 22 Όσον αφορά τις διατάξεις του κοινοτικού δικαίου που εφαρμόζονται σε περιπτώσεις όπως η επίδικη στην κύρια δίκη, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι ορισμένες πτυχές σχετικές με την πώληση δι' αλληλογραφίας συσκευών για την αποθήκευση εικόνας είναι δυνατόν να εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2000/31. Εντούτοις, όπως προκύπτει από το άρθρο 2, στοιχείο η', περίπτωση ii, της οδηγίας αυτής, η διάταξη αυτή δεν καλύπτει απαιτήσεις σχετικές με τα ίδια τα αγαθά. Το ίδιο ισχύει και στην περίπτωση της οδηγίας 97/7.
- 23 Δεδομένου ότι οι εθνικοί κανόνες περί προστασίας των ανηλίκων κατά την πώληση αγαθών δι' αλληλογραφίας δεν έχουν αποτελέσει αντικείμενο εναρμονίσεως σε κοινοτικό επίπεδο, η επίδικη στην κύρια δίκη νομοθεσία πρέπει να αξιολογηθεί υπό το πρίσμα των άρθρων 28 ΕΚ και 30 ΕΚ.

Επί της υπάρξεως περιορισμού στην ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων

- 24 Η Avides Media, η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου και η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων θεωρούν ότι η επίδικη στην κύρια δίκη ρύθμιση συνιστά μέτρο ισοδυνάμου αποτελέσματος προς ποσοτικούς περιορισμούς, το οποίο απαγορεύεται, κατ' αρχήν, από το άρθρο 28 ΕΚ. Σύμφωνα με τις δύο τελευταίες, πάντως, το εν λόγω καθεστώς δικαιολογείται από λόγους προστασίας των ανηλίκων.
- 25 Η Dynamic Medien, η Γερμανική Κυβέρνηση και η Ιρλανδική Κυβέρνηση υποστηρίζουν ότι η επίδικη στην κύρια δίκη ρύθμιση αφορά μια μορφή πωλήσεως κατά την έννοια της αποφάσεως της 24ης Νοεμβρίου 1993, C-267/91 και C-268/91, Keck και Mithouard (Συλλογή 1993, σ. I-6097). Δεδομένου ότι εφαρμόζεται αδιακρίτως τόσο στα εθνικά όσο και στα εισαγόμενα προϊόντα και επηρεάζει κατά τον ίδιο τρόπο από νομικής και πραγματικής απόψεως τη διάθεση αυτών των δύο ειδών στην αγορά, δεν εμπίπτει στην απαγόρευση του άρθρου 28 ΕΚ.
- 26 Κατά πάγια νομολογία, κάθε εμπορική ρύθμιση των κρατών μελών ικανή να παρεμποδίσει, άμεσα ή έμμεσα, πραγματικά ή δυνητικά, το ενδοκοινοτικό εμπόριο πρέπει να θεωρείται μέτρο ισοδυνάμου αποτελέσματος προς ποσοτικούς περιορισμούς και, ως τέτοια, απαγορεύεται από το άρθρο 28 ΕΚ (βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις της 11ης Ιουλίου 1974, 8/74, Dassonville, Συλλογή τόμος 1974, σ. 411, σκέψη 5, της 19ης Ιουνίου 2003, C-420/01, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλογή 2003, σ. I-6445, σκέψη 25, και της 8ης Νοεμβρίου 2007, C-143/06, Ludwigs-Apotheke, Συλλογή 2007, σ. I-9623, σκέψη 25).
- 27 Ακόμη και αν ένα μέτρο δεν έχει ως αντικείμενο τη ρύθμιση των εμπορευματικών συναλλαγών μεταξύ κρατών μελών, αυτό το οποίο είναι καθοριστικό είναι το πραγματικό ή δυνητικό αποτέλεσμά του έναντι του ενδοκοινοτικού εμπορίου. Κατ' εφαρμογήν του κριτηρίου αυτού, αποτελούν μέτρα ισοδυνάμου αποτελέσματος, απαγορευόμενα από το άρθρο 25 ΕΚ, τα εμπόδια στην ελεύθερη κυκλοφορία των

εμπορευμάτων που δημιουργεί, ελλείψει εναρμονίσεως των νομοθεσιών, η εφαρμογή επί των εμπορευμάτων προελεύσεως άλλων κρατών μελών, όπου αυτά νομίμως παρασκευάζονται και διατίθενται στο εμπόριο, κανόνων που αφορούν τους όρους στους οποίους πρέπει να ανταποκρίνονται τα εμπορεύματα αυτά (όπως αυτοί που αφορούν την ονομασία τους, το σχήμα, το βάρος, τη σύνθεση, την εμφάνιση, την επισήμανση ή τη συσκευασία τους), ακόμη και αν οι κανόνες αυτοί εφαρμόζονται αδιακρίτως σε όλα τα προϊόντα, εφόσον η εφαρμογή τους δεν δικαιολογείται από κάποιο στόχο γενικού συμφέροντος ικανό να υπερισχύσει των απαιτήσεων της ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων (βλ., σχετικώς, απόφαση της 20ής Φεβρουαρίου 1979, 120/78, *Rewe-Zentral*, λεγόμενη «*Cassis de Dijon*», Συλλογή τόμος 1979/I, σ. 321, σκέψεις 6, 14 και 15, της 26ης Ιουνίου 1997, C-368/95, *Familiapress*, Συλλογή 1997, σ. I-3689, σκέψη 8, καθώς και της 11ης Δεκεμβρίου 2003, C-322/01, *Deutscher Apothekerverband*, Συλλογή 2003, σ. I-14887, σκέψη 67).

28 Με τη νομολογία του, το Δικαστήριο έχει επίσης χαρακτηρίσει ως μέτρα ισοδυνάμου αποτελέσματος που απαγορεύονται από το άρθρο 28 ΕΚ τις εθνικές διατάξεις που υποβάλλουν σε συμπληρωματικούς ελέγχους ένα προϊόν, το οποίο έχει κατασκευαστεί και νομίμως τεθεί σε εμπορία σε άλλο κράτος μέλος, με την επιφύλαξη των προβλεπομένων ή αποδεκτών από το κοινοτικό δίκαιο εξαιρέσεων (βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις της 22ας Ιανουαρίου 2002, C-390/99, *Canal Satélite Digital*, Συλλογή 2002, σ. I-607, σκέψεις 36 και 37, καθώς και της 8ης Μαΐου 2003, *ATRAL*, C-14/02, Συλλογή 2003, σ. I-4431, σκέψη 65).

29 Αντιθέτως, δεν είναι ικανές να εμποδίσουν άμεσα ή έμμεσα, πραγματικά ή δυνητικά, το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών, υπό την έννοια της νομολογίας που εγκαινιάστηκε με την προαναφερθείσα απόφαση *Dassonville*, οι εθνικές διατάξεις που περιορίζουν ή απαγορεύουν ορισμένους τρόπους πωλήσεως και που, αφενός, έχουν εφαρμογή επί όλων των σχετικών επιχειρηματιών που ασκούν τη δραστηριότητά τους στην ημεδαπή και, αφετέρου, επηρεάζουν κατά τον ίδιο τρόπο, από νομικής απόψεως αλλά και στην πράξη, την εμπορία των εγχωρίων προϊόντων και των προϊόντων που προέρχονται από άλλα κράτη μέλη (βλ., μεταξύ άλλων, προπαρατεθείσα απόφαση *Keck* και *Mithouard*, σκέψη 16, απόφαση της 15ης Δεκεμβρίου 1993, C-292/92, *Hünernmund* κ.λπ., Συλλογή 1993, σ. I-6787, σκέψη 21, καθώς και της 28ης Σεπτεμβρίου 2006, C-434/04, *Ahokainen* και *Leppik*, Συλλογή 2006, σ. I-9171, σκέψη 19). Πράγματι, από τη στιγμή που πληρούνται οι προϋποθέσεις αυτές, η εφαρμογή ρυθμίσεων αυτού του είδους στην πώληση προϊόντων που προέρχονται από άλλο

κράτος μέλος, τα οποία ανταποκρίνονται στις προδιαγραφές που έχει θεσπίσει το κράτος αυτό, δεν είναι ικανή να παρεμποδίσει την πρόσβασή τους στην αγορά ούτε να τη δυσχεράνει περισσότερο απ' όσο δυσχεραίνει την πρόσβαση στην αγορά των εγχωρίων προϊόντων (βλ. προπαρατεθείσα απόφαση Keck και Mithouard, σκέψη 17).

- 30 Ακολούθως, το Δικαστήριο χαρακτήρισε διατάξεις που αφορούν ορισμένες μεθόδους εμπορίας ως διατάξεις που διέπουν τρόπους πωλήσεως, υπό την έννοια της προαναφερθείσας αποφάσεως Keck και Mithouard (βλ., μεταξύ άλλων, προπαρατεθείσα απόφαση Hünermund κ.λπ., σκέψεις 21 και 22, της 13ης Ιανουαρίου 2000, C-254/98, TK-Heimdienst, Συλλογή 2000, σ. I-151, σκέψη 24, και της 23ης Φεβρουαρίου 2006, C-441/04, A-Punkt Schmuckhandel, Συλλογή 2006, σ. I-2093, σκέψη 16).
- 31 Από τη σκέψη 15 της αποφάσεως της 29ης Ιουνίου 1995, C-391/92, Επιτροπή κατά Ελλάδας (Συλλογή 1995, σ. I-1621), προκύπτει ότι αφορά τους όρους πωλήσεως, κατά την έννοια της σκέψεως 29 της παρούσας αποφάσεως, μία κανονιστική ρύθμιση η οποία περιορίζει τη διάθεση προϊόντων σε ορισμένα σημεία πωλήσεως και έχει ως αποτέλεσμα τον περιορισμό της εμπορικής ελευθερίας των επιχειρηματιών χωρίς να αφορά τα χαρακτηριστικά αυτών καθεαυτών εν λόγω προϊόντων. Έτσι, η ανάγκη προσαρμογής των εν λόγω προϊόντων προς τους κανόνες που ισχύουν στο κράτος μέλος εμπορίας αποκλείει το ενδεχόμενο μία τέτοια ρύθμιση να αφορά τις μορφές πωλήσεως (βλ. προπαρατεθείσα απόφαση Canal Satélite Digital, σκέψη 30). Το ίδιο ισχύει μεταξύ άλλων όσον αφορά την ανάγκη τροποποίησης της επισημάνσεως των εισαγόμενων προϊόντων (βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις της 3ης Ιουνίου 1999, C-33/97, Colim, Συλλογή 1999, σ. I-3175, σκέψη 37, καθώς και της 18ης Σεπτεμβρίου 2003, C-416/00, Morellato, Συλλογή 2003, σ. I-9343, σκέψεις 29 και 30).
- 32 Στην προκειμένη περίπτωση, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η επίδικη εθνική κανονιστική ρύθμιση δεν αφορά ένα τρόπο πωλήσεως κατά την έννοια της νομολογίας που εγκαινιάστηκε με την προπαρατεθείσα απόφαση Keck και Mithouard.

- 33 Πράγματι, η εν λόγω ρύθμιση δεν απαγορεύει την πώληση δι' αλληλογραφίας συσκευών για την αποθήκευση εικόνας. Προβλέπει ότι, προκειμένου να διατεθούν στο εμπόριο κατ' αυτό τον τρόπο, οι συσκευές αυτές πρέπει να υποβάλλονται σε μια εθνική διαδικασία ελέγχου και κατατάξεως για λόγους προστασίας των ανηλίκων, ανεξαρτήτως του αν έχει προηγηθεί ανάλογη διαδικασία στο κράτος μέλος εξαγωγής των συσκευών αυτών. Επιπλέον, η ρύθμιση αυτή θέτει μια προϋπόθεση, την οποία πρέπει να πληρούν οι συσκευές αυτές, η οποία αφορά την επισήμανση.
- 34 Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι ένα τέτοιο καθεστώς μπορεί να καταστήσει δυσχερέστερη και ακριβότερη την εισαγωγή συσκευών για την αποθήκευση εικόνας προερχόμενων από κράτη μέλη εκτός της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, με αποτέλεσμα να αποθαρρύνει ενδεχομένως κάποιους από τους ενδιαφερόμενους να εμπορευθούν τέτοιες συσκευές στο εν λόγω κράτος μέλος.
- 35 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η επίδικη στην κύρια δίκη ρύθμιση αποτελεί μέτρο ισοδυνάμου αποτελέσματος με ποσοτικούς περιορισμούς κατά την έννοια του άρθρου 28 ΕΚ, ασυμβίβαστο κατ' αρχήν προς τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το άρθρο αυτό, εκτός εάν μπορεί να δικαιολογηθεί αντικειμενικά.

Επί της ενδεχόμενης δικαιολόγησης της νομοθετικής ρυθμίσεως

- 36 Η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου και η Επιτροπή θεωρούν ότι η επίδικη στην κύρια δίκη νομοθετική ρύθμιση δικαιολογείται στο μέτρο που σκοπεί στην προστασία των ανηλίκων. Ο σκοπός αυτός συνδέεται ιδίως με τη δημόσια ηθική και τη δημόσια τάξη, λόγους που αναγνωρίζονται ως δικαιολογητικοί από το άρθρο 30 ΕΚ. Επιπλέον, οι οδηγίες 97/7 και 2000/31 επιτρέπουν ρητώς την επιβολή περιορισμών στο όνομα του γενικού συμφέροντος.

- 37 Η Dynamic Medien, η Γερμανική Κυβέρνηση και η Ιρλανδία συντάσσονται με την άποψη αυτή σε περίπτωση που αποδεικνύεται ότι η εν λόγω ρύθμιση δεν εκφεύγει της απαγορεύσεως του άρθρου 28 ΕΚ. Η Γερμανική Κυβέρνηση επισημαίνει ότι η ρύθμιση αυτή επιδιώκει σκοπούς δημοσίας τάξεως και εξασφαλίζει στους νέους τη δυνατότητα να αναπτύξουν το αίσθημα της προσωπικής ευθύνης και της κοινωνικότητας. Εξάλλου, η προστασία των ανηλίκων αποτελεί σκοπό που συνδέεται στενά με την εγγύηση του σεβασμού της ανθρωπίνης αξιοπρέπειας. Η Ιρλανδία επικαλείται επίσης την επιτακτική ανάγκη της προστασίας των καταναλωτών, η οποία αναγνωρίστηκε από την προπαρατεθείσα απόφαση *Cassis de Dijon*.
- 38 Η *Anides Media* θεωρεί ότι η επίδικη στην κύρια δίκη νομοθετική ρύθμιση είναι δυσανάλογα επαχθής, στον βαθμό που έχει ως αποτέλεσμα τη συστηματική απαγόρευση της πωλήσεως δι' αλληλογραφίας συσκευών για την αποθήκευση εικόνας, οι οποίες δεν φέρουν την επισήμανση που προβλέπει η ρύθμιση αυτή, ανεξαρτήτως του αν οι συσκευές για τις οποίες πρόκειται έχουν υποβληθεί σε άλλο κράτος μέλος σε έλεγχο σχετικό με την προστασία των ανηλίκων. Επίσης, επισημαίνει ότι το γερμανικό δίκαιο δεν προβλέπει απλουστευμένη διαδικασία για την περίπτωση που έχει όντως προηγηθεί τέτοιος έλεγχος.
- 39 Συναφώς, επιβάλλεται η υπόμνηση ότι η προστασία των δικαιωμάτων του παιδιού αναγνωρίζεται από διάφορες διεθνείς πράξεις για την κατάρτιση των οποίων τα κράτη μέλη έχουν συνεργαστεί ή τις οποίες έχουν υπογράψει, όπως το διεθνές Σύμφωνο για αστικά και πολιτικά δικαιώματα, το οποίο υιοθετήθηκε από τη Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών στις 19 Δεκεμβρίου 1966 και τέθηκε σε ισχύ στις 23 Μαρτίου 1976, και η Σύμβαση για τα δικαιώματα του παιδιού, η οποία υπογράφηκε στις 20 Νοεμβρίου 1989 και τέθηκε σε ισχύ στις 2 Σεπτεμβρίου 1990. Το Δικαστήριο είχε την ευκαιρία να υπενθυμίσει ότι οι διεθνείς αυτές πράξεις συγκαταλέγονται μεταξύ των διεθνών πράξεων περί προστασίας των δικαιωμάτων του ανθρώπου, τις οποίες το Δικαστήριο λαμβάνει υπόψη για την εφαρμογή των γενικών αρχών του κοινοτικού δικαίου (βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 27ης Ιουνίου 2006, C-540/03, Κοινοβούλιο κατά Συμβουλίου, Συλλογή 2006, σ. I-5769, σκέψη 37).
- 40 Στο πλαίσιο αυτό, επιβάλλεται η επισήμανση ότι, δυνάμει του άρθρου 17 της Συμβάσεως για τα δικαιώματα του παιδιού, τα κράτη μέλη αναγνωρίζουν τη σημασία του έργου που επιτελούν τα μέσα μαζικής ενημέρωσης και φροντίζουν ώστε το παιδί να

έχει πρόσβαση σε ενημέρωση και σε υλικό που προέρχονται από διάφορες εθνικές και διεθνείς πηγές, ιδίως σ' αυτά που αποσκοπούν στην προαγωγή της κοινωνικής, πνευματικής και ηθικής ευημερίας του, καθώς και της σωματικής και πνευματικής υγείας του. Το ίδιο άρθρο, στοιχείο ε', διευκρινίζει ότι τα εν λόγω κράτη ευνοούν την επεξεργασία κατάλληλων κατευθυντήριων αρχών που προορίζονται για την προστασία του παιδιού από την ενημέρωση και το υλικό που βλάπτουν την ευημερία του.

41 Η προστασία του παιδιού κατοχυρώνεται και από τις πράξεις που έχουν καταρτιστεί στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο οποίος διακηρύχθηκε στις 7 Δεκεμβρίου 2000 στη Νίκαια (ΕΕ C 364, σ. 1), το άρθρο 24, παράγραφος 1, του οποίου ορίζει ότι τα παιδιά έχουν δικαίωμα στην προστασία και τη φροντίδα που απαιτούνται για την καθώς πρέπει βίωσή τους (βλ., σχετικώς, προπαρατεθείσα απόφαση Κοινοβούλιο κατά Συμβουλίου, σκέψη 58). Εξάλλου, το δικαίωμα των κρατών μελών να λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για λόγους προστασίας των ανηλίκων αναγνωρίζεται από ορισμένες πράξεις του κοινοτικού δικαίου, όπως η οδηγία 2000/31.

42 Μολονότι η προστασία του παιδιού αποτελεί θεμιτό συμφέρον, ικανό να δικαιολογήσει, κατ' αρχήν, έναν περιορισμό μιας θεμελιώδους ελευθερίας την οποία εγγυάται η Συνθήκη ΕΚ, όπως η ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 12ης Ιουνίου 2003, C-112/00, Schmidberger, Συλλογή 2003, σ. I-5659, σκέψη 74), εντούτοις, τέτοιοι περιορισμοί δεν μπορούν να δικαιολογηθούν, παρά μόνον εφόσον εγγυώνται την επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού και δεν υπερβαίνουν το μέτρο που είναι αναγκαίο για την επίτευξη του (βλ., σχετικώς, αποφάσεις της 14ης Οκτωβρίου 2004, C-36/02, Omega, Συλλογή 2004, σ. I-9609, σκέψη 36, καθώς και της 11ης Δεκεμβρίου 2007, C-438/05, International Transport Workers' Federation και Finnish Seamen's Union, Συλλογή 2007, σ. I-10779, σκέψη 75).

43 Από την απόφαση περί παραπομπής προκύπτει ότι η επίδικη στην κύρια δίκη εθνική νομοθετική ρύθμιση σκοπεί στην προστασία του παιδιού από ενημέρωση και υλικό που βλάπτει την καθώς πρέπει βίωσή του.

- 44 Πρέπει, συναφώς, να επισημανθεί ότι δεν είναι απαραίτητο τα περιοριστικά μέτρα που θεσπίστηκαν από τις αρχές ενός κράτους μέλους για την προστασία των δικαιωμάτων του παιδιού, τα οποία μνημονεύονται στις σκέψεις 39 έως 42 της παρούσας αποφάσεως, να ανταποκρίνονται σε μια αντίληψη που συμμερίζονται όλα τα κράτη μέλη όσον αφορά το επίπεδο και τους τρόπους εφαρμογής της προστασίας αυτής (βλ., κατ' αναλογία, προπαρατεθείσα απόφαση Omega, σκέψη 37). Δεδομένου ότι η αντίληψη αυτή μπορεί να ποικίλλει μεταξύ των κρατών μελών, για λόγους που ανάγονται ιδίως στην ηθική ή πολιτισμική τάξη, πρέπει να αναγνωριστεί στα κράτη μέλη ένα ορισμένο περιθώριο διακριτικής ευχέρειας.
- 45 Μολονότι είναι αληθές ότι στα κράτη μέλη εναπόκειται, σε περίπτωση μη εναρμονίσεως σε κοινοτικό επίπεδο, να εκτιμήσουν το επίπεδο στο οποίο προτίθενται να εξασφαλίσουν την προστασία του εν λόγω συμφέροντος, εντούτοις, η εν λόγω διακριτική ευχέρεια πρέπει να ασκείται τηρουμένων των υποχρεώσεων που απορρέουν από το κοινοτικό δίκαιο.
- 46 Ακόμη και αν η επίδικη στην κύρια δίκη νομοθετική ρύθμιση ανταποκρίνεται στο επίπεδο προστασίας του παιδιού που ήθελε να εξασφαλίσει ο Γερμανός νομοθέτης εντός της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, πρέπει, επιπλέον, τα μέσα που θέτει σε εφαρμογή να είναι τέτοια, ώστε να εγγυώνται την επίτευξη του σκοπού αυτού και να μην υπερβαίνουν το αναγκαίο για την επίτευξη του μέτρου.
- 47 Δεν υπάρχει καμία αμφιβολία ότι η απαγόρευση της πωλήσεως και εκχωρήσεως δι' αλληλογραφίας συσκευών για την αποθήκευση εικόνας που δεν έχουν υποβληθεί σε έλεγχο και κατάταξη από την αρμόδια αρχή για λόγους προστασίας των ανηλίκων και που δεν φέρουν ένδειξη της αρχής αυτής σχετικά με την ηλικία από της οποίας επιτρέπεται η παρακολούθησή τους αποτελεί μέτρο ικανό να προστατεύσει τα παιδιά από ενημέρωση και υλικό που παραβιάζουν την καλή διαβίωσή τους.

- 48 Όσον αφορά το καθ' ύλην πεδίο εφαρμογής της επίδικης απαγορεύσεως, πρέπει να επισημανθεί ότι ο νόμος περί προστασίας των ανηλίκων δεν απαγορεύει κάθε μορφή εμπορίας μη ελεγμένων συσκευών για την αποθήκευση εικόνας. Πράγματι, από την απόφαση περί παραπομπής προκύπτει ότι είναι νόμιμη η εισαγωγή και η πώληση τέτοιων συσκευών σε ενηλίκους μέσω διόδων διανομής που προϋποθέτουν προσωπική επαφή μεταξύ του διανομέα και του αγοραστή, με την οποία λαμβάνεται μέριμνα ώστε τα παιδιά να μην έχουν πρόσβαση στις εν λόγω συσκευές. Λαμβανομένων υπόψη των στοιχείων αυτών, η επίδικη στην κύρια δίκη νομοθετική ρύθμιση δεν φαίνεται να υπερβαίνει το αναγκαίο μέτρο για την επίτευξη του σκοπού που επιδιώκει το εν λόγω κράτος μέλος.
- 49 Όσον αφορά τη διαδικασία ελέγχου που έχει θεσπίσει ο εθνικός νομοθέτης για την προστασία των παιδιών από ενημέρωση και υλικό που θίγουν την καθώς πρέπει βίωσή τους, μόνον το γεγονός ότι ένα κράτος μέλος επέλεξε τρόπους προστασίας διαφορετικούς από εκείνους άλλου κράτους μέλους δεν επηρεάζει την εκτίμηση της αναλογικότητας των εθνικών διατάξεων που έχουν θεσπισθεί σχετικώς. Οι διατάξεις αυτές πρέπει να εκτιμώνται μόνο σε σχέση με τον επιδιωκόμενο σκοπό και με το επίπεδο προστασίας που το εν λόγω κράτος μέλος προτίθεται να εξασφαλίσει (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 21ης Σεπτεμβρίου 1999, C-124/97, Läämä κ.λπ., Συλλογή 1999, σ. I-6067, σκέψη 36, και προπαρατεθείσα απόφαση Omega, σκέψη 38).
- 50 Εντούτοις, μία τέτοια διαδικασία ελέγχου πρέπει να είναι εύκολα προσιτή και όχι υπέρμετρα χρονοβόρα, ενώ, σε περίπτωση που καταλήγει σε αρνητική απόφαση, πρέπει η απόφαση αυτή να μπορεί να προσβληθεί δικαστικώς (βλ. σχετικώς αποφάσεις της 16ης Ιουλίου 1992, C-344/90, Επιτροπή κατά Γαλλίας, Συλλογή 1992, σ. I-4719, σκέψη 9, καθώς και της 5ης Φεβρουαρίου 2004, C-95/01, Greenham και Abel, Συλλογή 2004, σ. I-1333, σκέψη 35).
- 51 Εν προκειμένω, από τις παρατηρήσεις που υποβλήθηκαν από τη Γερμανική Κυβέρνηση ενώπιον του Δικαστηρίου φαίνεται να προκύπτει ότι η προβλεπόμενη από την επίδικη νομοθετική ρύθμιση διαδικασία ελέγχου, κατατάξεως και επισημάνσεως

συσκευών για την αποθήκευση εικόνας πληροί τις προϋποθέσεις που αναφέρθηκαν στην προηγούμενη σκέψη. Ωστόσο, στο αιτούν δικαστήριο που έχει επιληφθεί της υποθέσεως της κύριας δίκης και φέρει την ευθύνη της εκδοθησόμενης δικαστικής αποφάσεως εναπόκειται να εξετάσει αν όντως ισχύει κάτι τέτοιο.

- 52 Κατόπιν των λόγων που εκτέθηκαν ανωτέρω, στα προδικαστικά ερωτήματα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι δεν αντιβαίνει προς το άρθρο 28 ΕΚ εθνική νομοθετική ρύθμιση, όπως η επίδικη στην κύρια δίκη, η οποία απαγορεύει την πώληση και την εκχώρηση δι' αλληλογραφίας συσκευών για την αποθήκευση εικόνας οι οποίες δεν υποβλήθηκαν από την αρμόδια αρχή σε έλεγχο και σε κατάταξη για λόγους προστασίας των ανηλίκων και δεν φέρουν ένδειξη της αρχής αυτής σχετική με την ηλικία από της οποίας επιτρέπεται η παρακολούθησή τους, εκτός αν υπάρχουν ενδείξεις ότι η προβλεπόμενη από τη ρύθμιση αυτή διαδικασία ελέγχου, κατατάξεως και επισημάνσεως συσκευών για την αποθήκευση εικόνας δεν είναι εύκολα προσιτή ή είναι υπέρμετρα χρονοβόρα ή ότι η αρνητική απόφαση δεν μπορεί να προσβληθεί δικαστικώς.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 53 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τρίτο τμήμα) αποφαινεται:

Δεν αντιβαίνει προς το άρθρο 28 ΕΚ εθνική νομοθετική ρύθμιση, όπως η επίδικη στην κύρια δίκη, η οποία απαγορεύει την πώληση και την εκχώρηση δι' αλληλογραφίας συσκευών για την αποθήκευση εικόνας οι οποίες δεν υποβλήθηκαν, από αρμόδια ανώτερη περιφερειακή αρχή ή από εθνικό οργανισμό εθελούσιου αυτοελέγχου, σε έλεγχο και σε κατάταξη για λόγους προστασίας των ανηλίκων και δεν φέρουν ένδειξη της αρχής αυτής ή του οργανισμού αυτού σχετική με την ηλικία από της οποίας επιτρέπεται η παρακολούθησή τους, εκτός αν υπάρχουν ενδείξεις ότι η προβλεπόμενη από τη ρύθμιση αυτή διαδικασία ελέγχου, κατατάξεως και επισημάνσεως συσκευών για την αποθήκευση εικόνας δεν είναι εύκολα προσιτή ή είναι υπέρμετρα χρονοβόρα ή ότι η αρνητική απόφαση δεν μπορεί να προσβληθεί δικαστικώς.

(υπογραφές)